Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: ”Samlede Skrifter”, i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 435. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356896016/facsimile.pdf (tilgået 16. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Din Ægtemand, Alkmene, har begaaet alt det Gale;
det er Ægtemanden, hvem du som skyldig maa betragte,
din Elsker har ej Skyld i den hidsigt plumpe Tale.
Aldrig at saare dig hans Hjerte kunde agte.
Hvor kunde vel hans Hjerte et Ord, der krænked, nænne!
dertil er dets Ømhed for ærbødig og for blød.
Ifald ved dets Svaghed Sligt en Gang skulde hænde,
han gennembored det med hundred Dolkestød.
For Ægtemanden uldrig den Ærefrygt gjaldt,
som griber hver den dig kommer nær.
Man kender ham straks paa hans raa og haarde Færd;
med sin Bryllupsret tror han, at han har Lov til Alt.

Jupiter udtrykker sig, som man ser, med det mest udsøgte Hof-Galanteri, og da ved Stykkets Ende de Omstaaende lykønsker den stakkels Amfitryon, siger Sosias Slutningsord, som slaar det Hele hen i Spøg og gaar ud paa, at om den Art Sager er det bedst at tale saa lidt som muligt.

Selvfølgeligt maatte Kleist opfatte Æmnet fra en ganske anden Side.

Allerførst har øjensynligt her Dobbeltgængeriet været det Tiltrækkende for et romantisk Gemyt. Dernæst forelaa der her en Mulighed til at spille svagt, men tydeligt, paa et af de vigtigste Mysterier i den kristelige Tro. Alkmene undfanger Herakles, ikke med sin Mand og dog ikke i Ægteskabsbrud, altsaa ubesmittet; det Foster, hun skal føde, er ikke Barn af et Menneske, men af en Gud. Derfor er i det afgørende Optrin mellem Jupiter og Alkmene Jupiter under Forgudelse af Naturen udvidet til Verdensaanden; han er ikke Grækernes letfærdige Olympier, men saa guddommelig og aandig som selve Naturfilosofiens *Absolute*. Han siger til Alkmene:

Skuer du Verden ej, hans store Værk?
Ser du ham ej i Aftenrødens Skær,
naar gennem Skovens Lovværk taust det falder?
Hører du ikke ham i Vandenes Rislen
og Nattergalens yppigt ømme Slag?
Er det forgæves, Fjældet, himmelhøjt,
dig i dets Stolthed aabenbarer ham,
og styrter, støvsprængt, Fossen ned forgæves?
Naar Solens Straaler falder i hans Tempel
og livnede af Glædens Pulsslag alle
det Skabtes Arter priser ham, formaar
du da at stige ned i Hjertets Grube
og bede til din Afgud?